

POSTANOWIENIE

Dnia 7 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Gradzik (przewodniczący)

SSN Marian Buliński

SSN Krzysztof Cesarz (sprawozdawca)

Protokolant Barbara Kobrzyńska

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Beata Mik,
w sprawie **P. P.**

skazanego z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk i innych

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 7 listopada 2014 r.,

kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 27 marca 2014 r., utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w P.

z dnia 22 kwietnia 2013 r.

- 1) oddała kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2) obciąża skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z dnia 22 kwietnia 2013 r., sygn. akt [...], uznał P. P. za winnego:

- I. czynu wypełniającego dyspozycję art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i 12 k.k. polegającego na tym, że oskarżony od lipca 2004 r. do stycznia 2005 r. w P., działając wspólnie i w porozumieniu z M. P. i U. U., przy czym z U.U. w okresie od lipca 2004 r. do

- września 2004 r., w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowych oraz w celu uzyskania od Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych firmy „P. M. P. Zakład Pracy Chronionej” w łącznej kwocie 2.943.991,20 zł, przedłożył nierzetelne i poświadczające nieprawdę dokumenty w postaci wniosków o dofinansowanie do wynagrodzeń za okres od maja 2004 r. do grudnia 2004 r. pracowników niepełnosprawnych, w których zawarł mające istotne znaczenie dla uzyskania przedmiotowego dofinansowania niezgodne z prawdą dane dotyczące zatrudnienia wskazanych we wnioskach osób niepełnosprawnych i wysokości wypłacanego wynagrodzenia i poprzez wprowadzenie Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w błąd co do rzetelności i prawdziwości przedkładanych dokumentów oraz co do faktu świadczenia pracy przez pracowników wymienionych we wnioskach i wysokości wypłacanego im wynagrodzenia, a także co do wysokości należnego firmie „P. M. P. Zakład Pracy Chronionej”, czym doprowadził PFRON do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci pieniędzy w łącznej kwocie 2.038.981,92 zł., a nadto usiłował doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci pieniędzy w łącznej kwocie 905.009,28 zł., lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na odmowę przyznania dofinansowania i za czyn ten na podstawie art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył karę 3 lat pozbawienia wolności,
- II. czynu wyczerpującego dyspozycję art. 286 § 1 k.k. i 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i 12 k.k. przez to, że oskarżony w okresie od maja 2005 r. do lipca 2005 r. w P., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz w celu uzyskania od Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych firmy M. w łącznej kwocie 43.224,43 zł., przedłożył nierzetelne i poświadczające nieprawdę dokumenty w postaci wniosków o dofinansowanie do wynagrodzeń za okres od kwietnia 2005 r., do czerwca

2005 r. pracowników niepełnosprawnych, w których zawarł mające istotne znaczenie dla uzyskania przedmiotowego dofinansowania niezgodne z prawdą dane dotyczące zatrudnienia wskazanych we wnioskach osób niepełnosprawnych i wysokości wypłacanego wynagrodzenia i poprzez wprowadzenie Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w błąd co do rzetelności i prawdziwości przedkładanych dokumentów oraz co do faktu świadczenia pracy przez pracowników wymienionych we wnioskach i wysokości wypłacanego im wynagrodzenia, a także co do wysokości należnego firmie M. dofinansowania, doprowadził Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do niekorzystnego rozporządzania mieniem w postaci pieniędzy w łącznej kwocie 43.224,43 zł. i na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. art. 11 § 3 k.k. wymierzył karę roku pozbawienia wolności,

- III. czynu realizującego znamiona art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i 12 k.k. w ten sposób, że oskarżony w listopadzie 2005 r., w Ś. i P., działając wspólnie i w porozumieniu z inną ustaloną osobą, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz w celu uzyskania od Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych firmy L. S. w łącznej kwocie 280.964,66 zł., przedłożył nierzetelne i poświadczające nieprawdę dokumenty w postaci wniosków o dofinansowanie do wynagrodzeń za październik 2005 r. pracowników niepełnosprawnych, w których zawarł mające istotne znaczenie dla uzyskania przedmiotowego dofinansowania niezgodne z prawdą dane dotyczące zatrudnienia wskazanych we wnioskach osób niepełnosprawnych i wysokości wypłacanego wynagrodzenia i poprzez wprowadzenie w błąd Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych co do rzetelności i prawdziwości przedkładanych dokumentów oraz co do faktu świadczenia pracy przez pracowników wymienionych we wnioskach o wysokości wypłacanego im wynagrodzenia, a także co do wysokości należnego L. S. dofinansowania, doprowadził Państwowy Fundusz

Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci pieniędzy w kwocie 260.424,40 zł, a nadto usiłował doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci pieniędzy w kwocie 20.540,26 zł i na podstawie art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i 116 § 3 k.k. wymierzył mu karę roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności,

- IV. czynu wypełniającego dyspozycję art. 286 § 1 k.k. i 297 § 1 k.k. w zw. z art. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i 12 k.k. przez to, że oskarżony od listopada 2005 r. do stycznia 2006 r. w R. i W., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z M. B., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz w celu uzyskania od Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych firmy S. w łącznej kwocie 11.134,38 zł., przedłożył nierzetelne i poświadczające nieprawdę dokumenty w postaci wniosków o dofinansowanie do wynagrodzeń za październik 2005 r., listopad 2005 r. i grudzień 2005 r. pracowników niepełnosprawnych, w których zawarł mające istotne znaczenie dla uzyskania przedmiotowego dofinansowania dane dotyczące zatrudniania wskazanych we wnioskach osób niepełnosprawnych i wysokości wypłacanego wynagrodzenia, i poprzez wprowadzenie Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w błąd co do rzetelności i prawdziwości przedkładanych dokumentów oraz co do faktu świadczenia pracy przez pracowników wymienionych we wnioskach i wysokości wypłacanego im wynagrodzenia, a także co do wysokości należnego dofinansowania, doprowadził Państwowy fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci pieniędzy w kwocie 11.134,38 zł. i na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył karę 10 miesięcy pozbawienia wolności,
- V. czynu z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., za który na podstawie art. 270 § 1 k.k. wymierzył karę 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Dalej Sąd:

- na podstawie art. 415 § 4 k.p.k. zasądził od oskarżonego na rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w W. odszkodowanie:

- a. w kwocie 2.007.277,36 zł solidarnie z M. P. i U. U., przy czym z oskarżoną do kwoty 1.121.374,08 zł. w związku ze skazaniem za czyn z pkt I,
 - b. kwotę 43.224,43 zł. w związku ze skazaniem za czyn z pkt II,
 - c. kwotę 260.424,40 zł. w związku ze skazaniem za czyn z pkt III,
- na podstawie art. 85 i 86 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu krę łączną 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności,
 - zaliczając na jej poczet okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania od dnia 20 maja 2008 r. do 23 września 2009 r.,
 - na podstawie art. 44 § 1 k.k. orzekł przepadek sfałszowanych dokumentów,
 - zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych.

Wyrokiem z dnia 27 marca 2014 r., sygn. akt [...], Sąd Apelacyjny, po rozpoznaniu m.in. apelacji obrońcy P. P. zarzucającej błędy w ustaleniach faktycznych, obrazę prawa materialnego i procesowego, utrzymał w mocy wyrok Sądu I Instancji co do oskarżonego, po czym zwolnił go od kosztów sądowych postępowania odwoławczego.

W kasacji obrońca skazanego zarzucił „rażące naruszenie prawa procesowego oraz w konsekwencji prawa materialnego, polegające na obrazie przepisów:

1. art. 433 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. – polegające na błędnej ocenie dowodów poprzez błąd sumaryczny co do wysokości szkody i rezygnacji z wyjaśnienia zasadniczej okoliczności sprawy, jaką jest wysokość korzyści majątkowej uzyskanej przez P. P., co w konsekwencji doprowadziło do istotnego naruszenia prawa materialnego – art. 415 § 4 k.p.k. poprzez zasądzenie od skazanego kwoty wyższej od rzeczywistej szkody;
2. art. 457 § 3 k.p.k. i art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. w związku z art. 410 k.p.k., art. 433 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k. polegające na: inkorporowaniu przez Sąd odwoławczy błędnej oceny Sądu I Instancji, polegającej na niewyjaśnieniu wszystkich istotnych okoliczności sprawy, rozstrzygnięciu na niekorzyść oskarżonego P. P. nie dających się usunąć wątpliwości, oparcie orzeczenia na materiale dowodowym opartym wyłącznie na okolicznościach obciążających z

jednoczesnym pominięciem dowodów przemawiających na korzyść, co w konsekwencji doprowadziło do oceny materiału dowodowego z naruszeniem zasady określonej w art. 7 k.p.k.;

3. rażąco niewspółmierność wymierzonej kary poprzez niewymierzenie kary w dolnych granicach ustawowego zagrożenia karą”.

Skarżący w konkluzji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wskazanie na wstępie kasacji, że zaskarża „wyrok w części t. j. w zakresie punktu 1, 2, 6, 7, 8, 9, 10, 11”, sugeruje skierowanie jej przeciwko orzeczeniu Sądu I instancji, skoro wyrok Sądu odwoławczego składa się z trzech punktów. Do takiego odczytania kasacji i w efekcie, uznania jej za niedopuszczalną, bo stronie przysługuje ona jedynie od wyroku Sądu odwoławczego, skłaniałaby treść zarzutu z pkt 3 oraz sposób sformułowania pozostałych zarzutów. Zarzut z pkt 1 jest kompilacją zarzutów: błędu w ustaleniach faktycznych (pkt 1 lit. d) i obrazy art. 415 § 4 k.p.k. (pkt 3) podniesionych w apelacji, w których stwierdzono, że kwota niekorzystnego rozporządzenia mieniem, a przez to kwota zasądzzonego odszkodowania na rzecz PFRON powinna być pomniejszona o środki z powrotem wpłacone na poczet obowiązkowych wpłat do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Natomiast zarzut z pkt 2 kasacji w części jest powtórzeniem zarzutu z pkt 1 lit. a i b apelacji, wytykającego Sądowi Okręgowemu błędne ustalenie faktyczne co do wiodącej roli P. P. w czynnie I i otrzymania przez niego przelewem kilkuset tysięcy złotych od M. P., a w części nowym zarzutem dokonania przez Sąd I instancji wadliwej oceny obwodów, inkorporowanej tylko przez Sąd odwoławczy. Apelacyjny charakter zarzutów kasacyjnych z pkt 1 i 2 jest maskowany wskazaniem w nich jako naruszonych art. 433 k.p.k. i 457 § 3 k.p.k. (ale i tu zabrakło precyzji, że chodzi o uchybienie dyspozycji § 2 art. 433 k.p.k., zważywszy, że nie wytyka się Sądowi Apelacyjnemu wyjścia poza granice zaskarżenia) oraz art. 7 k.p.k., i 424 § 1 k.p.k., mimo, że dotyczą one tylko

procedowania pierwszoinstancyjnego, gdy sąd odwoławczy nie zmienia zaskarżonego orzeczenia.

Mimo wskazanych mankamentów kasacja nie została pozostawiona bez rozpoznania jako niedopuszczalna, ponieważ odniesienia się wymagają te nieliczne jej fragmenty, które w przekonaniu autora kasacji, choć błędnym, spełniają warunki z art. 523 § 1 k.p.k. Chodzi o wiodącą myśl zarzutów z pkt 1 i 2, że Sąd Apelacyjny nie sprostął obowiązkom określonym w art. 433 § 2 k.p.k. i 457 § 3 k.p.k., i zarzutu z pkt 3, że wskazanie w poprzednich punktach na uchybienia prawa otwiera drogę do postawienia w kasacji zarzutu rażącej niewspółmierności kary.

1. W apelacji ani w kasacji ich autor nie wskazał, dlaczego kwoty niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez PFRON powinny być pomniejszane o kwoty późniejszych obowiązkowych wpłat na rzecz pokrzywdzonego. Ten brak wynikał zapewne ze świadomości, że wielkość wyłudzonej czynem z art. 286 § 1 k.k. kwoty wylicza się na chwilę, to jest, według czasu jego dokonania oraz, że znamiona przestępstwa oszustwa mogą być wypełnione nawet wówczas, gdy sprawca zamierza zwrócić wyłudzone mienie i zwrot taki nastąpi. Szerzej nie trzeba również odnosić się do tezy zawartej tylko w uzasadnieniach obu środków zaskarżenia, że kwota odszkodowania powinna być zmniejszona o wysokość wypłaconych pracownikom wynagrodzeń i o wpłaty na ubezpieczenie obowiązkowe. Jest przecież oczywiste, że odszkodowanie zasądzone na podstawie art. 415 § 4 k.p.k., wylicza się według zasady określonej w art. 361 § 2 k.c. Stanowi on, że naprawianie szkody obejmuje straty, które poszkodowany (podkr.- SN) poniósł. Wypłacone wynagrodzenia i wpłaty na ubezpieczenia, przekazane innym podmiotom, nie zostały zwrócone poszkodowanym przez te podmioty. Już Sąd I instancji, wypowiadając się co do każdego z przypisanych przestępstw oszustwa, wskazał, że wypłaty wynagrodzeń dla zatrudnionych we wszystkich zakładach pracy chronionej (P., M., S. i S.), składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FPiFGŚP), stanowiły, „koszt utrzymania fikcji – konieczny dla pozyskania dofinansowania z PFRON” (s. 288, 730, 750, 762, 770 uzasadnienia). Sąd do tych kosztów, niezbędnych dla kontynuowania działalności przestępczej, zaliczył również obowiązkowe wpłaty na rzecz PFRON (s. 288 motywów). Odpowiadając na

zarzuty apelacji, że odszkodowanie nie zostało pomniejszone o te wszystkie wypłaty, Sąd odwoławczy wykluczył taką możliwość, dzieląc powyższy pogląd Sądu *meriti* i stwierdzając, że wypłaty te służyły maskowaniu przestępczej działalności i pozwalały na jej kontynuowanie. „Oskarżeni musieli się liczyć z koniecznością ponoszenia pewnych wydatków, w tym właśnie m.in. obowiązkowych wpłat na rzecz PFRON, w celu ukrycia rzeczywistego charakteru swojej działalności. Stanowiły one formę »kosztu uzyskania« przestępczych dochodów”. Gdyby oskarżeni nie dokonywali tych wpłat i wypłat, to „ich działalność zastałaby wykryta nieomal natychmiastowo” (s. 303 – 304 *in princ.* oraz 305 – 306 uzasadnienia Sądu II instancji).

Powyższa argumentacja Sądu obu instancji nie spotkała się z polemiką w środkach zaskarżenia. Ograniczyły się one do twierdzenia, że wypłaty z podanych wyżej tytułów powinny być odliczane od kwot wyłudzeń oraz odszkodowań.

Kasacja nie wykazała zatem, że Sąd odwoławczy dopuścił się rażącego naruszenia prawa ani, że mogło ono mieć istotny wpływ na treść jego wyroku, jak tego wymaga dyspozycja art. 523 § 1 k.p.k.

Wykazano wcześniej, odwołując się również do argumentacji Sądów, dlaczego nie mogą ulec pomniejszeniu kwoty wyłudzeń (niekorzystnych rozporządzeń) i odszkodowań, o wypłaty na rzecz innych podmiotów (osób zatrudnionych, ZUS czy FP i GŚP). Odczytując zarzut z pkt 1 łącznie z jego uzasadnieniem (s. 6 kasacji – k. 7 akt SN), stwierdzić należało, że przede wszystkim odnosi się on do czynu z pkt I (firmy „P. M. P. Zakład Pracy Chronionej”), którym wyłudźcono kwotę 2.038.981,92 zł, zaś zwrócono dofinansowanie do wynagrodzeń w kwocie 31.704,56 zł, zatem zasądzone na podstawie art. 415 § 4 k.p.k. na rzecz PFRON odszkodowanie w kwocie 2.007.277,36 zł. Tylko ten zakład – „P.” dokonał obowiązkowych wpłat na rzecz Funduszu – w kwocie 26.288,72 zł (zob. uzasadnienie Sądu I instancji - s. 288). Tych jedynie wpłat dotyczyły więc zarzuty z pkt 1 lit. d i z pkt 3 apelacji, to jest o nieodliczeniu od kwoty wyłudzenia oraz odszkodowania wpłat na rzecz PFRON, a więc do tych zarzutów i tej firmy nawiązuje zarzut z pkt 1 kasacji, choć – jak wspomniano – w uzasadnieniu apelacji wymienione wyżej jej zarzuty rozciągnięto na inne jeszcze wypłaty (wynagrodzenia dla zatrudnionych, tytułem ubezpieczenia i na FP i GŚP).

Już Sąd Okręgowy wskazał, że kwota 26.288,72 zł została wpłacona na rzecz PFRON na podstawie art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (tekst jedn.: Dz. U. 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.). Przepis ten w dacie czynu z pkt I stanowił m.in., że prowadzący zakład pracy chronionej jest zwolniony z podatków (z zastrzeżeniem podatków wymienionych w pkt 1 i od opłat, oprócz opłaty skarbowej i o charakterze sankcyjnym). W myśl art. 31 ust. 3 tej ustawy, prowadzący zakład przekazywał środki uzyskane z tytułu powyższych zwolnień: a) na PFRON w wysokości 10%, b) na zakładowy fundusz rehabilitacji osób niepełnosprawnych w wysokości 90%. Zatem, ze wskazanej wyżej kwoty 26.288,72 zł, do poszkodowanego wróciło tylko 10%. Kasacja, o czym była mowa wyżej, nie podjęła trudu wykazania, dlaczego o to 10% powinno być pomniejszone odszkodowanie zasądzone na podstawie art. 415 § 4 k.p.k. na rzecz PFRON. Akceptując tok rozumowania i argumentację Sądów obu instancji, nie można od kwoty odszkodowania odliczyć kosztów działalności przestępczej, w tym jej kontynuacji. Niezależnie od tego, w polu uwagi pozostawać muszą następujące okoliczności. Owo 10% nie było prostym zwrotem części dofinansowania. W myśl art. 49 ust. 1 przytoczonej ustawy o rehabilitacji..., do wpłat dokonywanych m.in. na podstawie art. 31 ust. 3 ustawy stosuje się przepisy ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, a uprawnienia organów podatkowych określone w tej ustawie przysługują Prezesowi Zarządu Funduszu. Pracodawcy składają stosowne deklaracje podatkowe Zarządowi Funduszu i dokonują wyliczonych wpłat (10%) na jego konto. Ta wpłata, to część podatku (podkr. – SN), od którego zakład pracy chronionej jest zwolniony, a który odprowadzony byłby do urzędu skarbowego. Nie jest to zatem część uzyskanego od PFRON dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych, czyli część wyludzonego mienia. Tym samym, nie jest to część straty, którą poszkodowany poniósł, w rozumieniu art. 361 § 2 k.c. i o którą należałoby pomniejszyć odszkodowanie. Nie ma tu zastosowania konstrukcja compesatio lucri cum damno. Polega ona na zaliczeniu korzyści majątkowych, jakie poszkodowany uzyskał wskutek danego zdarzenia, na poczet odszkodowania. Zaliczenie to wchodzi w rachubę, gdy zdarzenie wyrządzające szkodę stanowi jednocześnie źródło korzyści majątkowych dla poszkodowanego

(A. Szpunar: Odszkodowanie za szkodę majątkową. Szkada na mieniu i osobie, s. 75 – 76, Bydgoszcz 1998). Ujmując inaczej, instytucję tę stosuje się, gdy uszczerbek i korzyść stanowią konsekwencję tego samego zdarzenia (zob. M. Kaliński: Szkada na mieniu i jej naprawienie, s. 467 – 469, Warszawa 2014 i podana tam literatura). W orzecznictwie przyjmuje się, że zaliczenie korzyści na szkodę jest dopuszczalne, gdy ich źródłem jest to samo zdarzenie i istnieje między nimi normalny związek przyczynowy (zob. wyroki: z dnia 7 marca 2002 r., II CKN 727/99 – lex 53283, z dnia 28 stycznia 2014 r., I CSK 200/13 – lex 1458709, uzasadnienie uchwały pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2009 r., III CZP 140/08 – OSNC 2009, z. 10, poz. 132). Przenosząc powyższe zapatrywania na grunt niniejszej sprawy, fakt, że 10% podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych i 10% opłat, które wpływałyby do urzędu skarbowego, jest przekazywane PRON, i były przelane przez zakład „P.”, nie stwarzały podstawy do uznania, że należy zastosować tu instytucję *compesatio lucri cum damno*; niezależne od tego, że skarżący w żaden sposób nie wykazał, aby źródłem wymienionego przysporzenia (które od innego zakładu pracy przypadłoby fiskusowi) była kwota uzyskanego przez „P.” dofinansowania do wynagrodzeń niepełnosprawnych pracowników.

2. Do części zarzutu z pkt 2 kasacji, który jest powtórzeniem zarzutu apelacyjnego, Sąd odwoławczy wyczerpująco odniósł się na s. 301 – 303 uzasadnienia. Dotyczy to również sposobu uzyskania od M. P. części wyłudzonych pieniędzy i stanowiska co do faktycznej roli oskarżonego w czynie z pkt I oraz pozostałych przestępstwach. Rolę tę opisał, wsparł dowodami i ocenił najpierw Sąd Okręgowy. Sąd odwoławczy nie tylko podzielił tę ocenę, ale i ugruntował ją własnymi argumentami.

Kasacja przeszła do porządku nad tymi rozważaniami Sądów, ferując własną ocenę dowodów z odwołaniem się do zdyskwalifikowanych przez te Sądy wyjaśnień oskarżonego i do modelu postępowania odwoławczego. I ten zarzut kasacji okazał się więc oczywiście chybiony.

3. Jest możliwe podniesienie w kasacji zarzutu rażącej niewspółmierności kary, ale tylko wówczas, gdy skarżący wykaże w tym zarzucie, iż do tego rodzaju niesprawiedliwości doszło na skutek rażącego naruszenia prawa: procesowego

albo materialnego. Zatem nie otwiera drogi do postawienia tego zarzutu sformułowanie jeszcze innych „kasacyjnych” zarzutów. Chodzi o wskazanie w tym samym zarzucie uchybień natury procesowej albo materialnej, które mogły mieć bezpośredni wpływ na treść rozstrzygnięcia o karze (zob. np. wyrok SN z dnia 3 listopada 1999 r., IV KKN 206/99 – OSNKW 2000, z. 1 – 2, poz. 15).

Z wszystkich przytoczonych względów oddalono kasację jako oczywiście bezzasadną.